

Professor T. ziet moord over het hoofd

Tv-reeks schetst fout beeld van euthanasie
Kan niet bij wilsonbekwame dementie
Een gemiste kans om het publiek te informeren

Wegwijs

VAN ONZE REDACTRICE VEERLE BEEL

BRUSSEL Politie-inspecteur Annelies Donckers, gespeeld door Ella Leyers, ontdekt dat haar demente vader ooit een positieve wilsverklaring heeft ingevuld, waardoor hij – denkt ze – alsnog euthanasie kan krijgen. Ze vraagt uitleg aan de instelling waar haar vader verblijft en verneemt dat dit kan, op basis van zo'n document, 'als de familie erom vraagt'.

De dochter wil het niet en verbrandt de wilsverklaring van haar vader – in de serie gespeeld door Gène Bervoets. Later komt ze op die beslissing terug, wanneer hij niet meer wil eten.

Zondagavond gebeurde het dan: de vader van Annelies Donckers kreeg een dodelijk spuitje. Hij kon niet meer praten, was niet meer wilsbekwaam, maar sloeg wel nog even de ogen op naar zijn dochter, voor hij ze definitief sloot. Niet echt gebeurd, maar fictie in prime time op zondagavond, in de populaire tv-reeks *Professor T* op Eén.

De programmamakers geven toe dat ze zich niet goed genoeg geïnformeerd hadden

'Wat daar getoond werd, zou volslagen ontwettelijk zijn', zegt Ruth Raes, coördinator van het Netwerk Levensende, een lokaal netwerk voor palliatieve verzorging in Oudenaarde en omgeving. 'Een positieve wilsverklaring is alleen geldig bij een onomkeerbare coma. Niet bij dementie. Volgens de Belgische wet heeft de arts in de serie een moord gepleegd.'

Raes zag de bui al hangen in oktober. Ze stuurde daarover een mail naar de programmamakers. Die gaven prompt toe dat ze zich niet goed genoeg geïnformeerd hadden. De aflevering van vorige zondag was toen al ingeblikt: 'U zal nog onrealistische momenten moeten trotseren.'

Wat kan ik doen?

'Het is een gemiste kans', vindt Raes. 'Want veel mensen zijn op zoek naar correcte informatie over euthanasie bij dementie. In 2014 hebben wij daarom een Infopunt Levensende opgericht: een wekelijks moment in

Oudenaarde waarop je uitleg kunt vragen. Tot 80 procent van de mensen die daarop afkomt, wil een antwoord op de vraag: wat kan ik doen om mijn levenseinde te bespoedigen als ik dement word?’

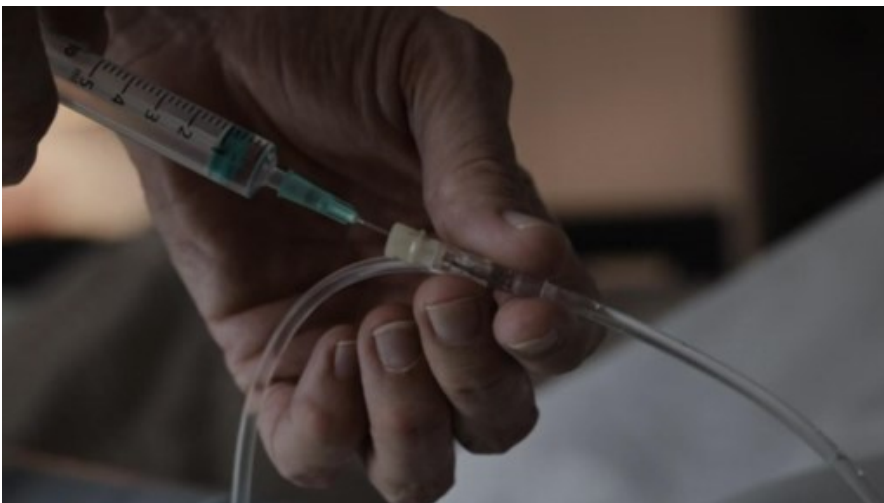

De bewuste euthanasie in de populaire tv-reeks Professor T. op Eén. ‘De kijker zal nog meer onrealistische momenten moeten trotseren.’ rr

‘Ze willen niet verder leven als ze niemand meer herkennen. Ten onrechte denken velen dat die kwestie “opgelost” is als ze de positieve wilsverklaring tekenen. Politici zouden daartoe meer mogelijkheden moeten creëren, door de euthanasiewet uit te breiden. Ik weet dat het niet in het regeerakkoord staat, maar de mensen liggen er wel van wakker.’

De waarheid is dat er slechts twee mogelijkheden zijn: je kunt euthanasie vragen zolang je wilsbekwaam bent – dan moet je het in een vroeg stadium van dementie vragen.

‘Belangrijker nog,’ zegt Raes, ‘is om van tevoren een negatieve wilsverklaring in te vullen. Daarmee geef je aan wat je allemaal níét meer wil: geen reanimatie, geen beademing, geen kunstvoeding, niet naar het ziekenhuis. Die boodschap is nog onvoldoende doorgedrongen tot brede lagen van de bevolking. Jammer dat het tv-programma dat gat niet heeft dichtgereden.’

WEGWIJS

'Wegwijs in voorafgaande zorgplanning' is een brochure die bedoeld is voor al wie vragen heeft over het levenseinde. Ze legt onder meer uit waartoe een voorafgaande positieve wilsverklaring euthanasie dient (alleen in geval van een onomkeerbare coma) en welke de mogelijkheden zijn van een negatieve wilsverklaring. Het is een initiatief van Leif en de minister van Volksgezondheid, Maggie De Block (Open VLD). Je kan ze lezen of downloaden vanop de Leif-website: www.leif.be